

Rapport

Datum: 29 oktober 1998
Rapportnummer: 1998/473

Klacht

Op 13 mei 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer X te Uden, met een klacht over een gedraging van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid te Rijswijk. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen te Rijswijk, werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd: Verzoeker, een rijschoolhouder, klaagt over de wijze waarop een rijvaardigheidsadviseur van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid zich ten aanzien van hem heeft gedragen rond het nader onderzoek dat op 23 maart 1998 werd afgenomen van één van zijn leerlingen. Verzoeker is het er met name niet mee eens dat de rijvaardigheidsadviseur: vóór het nader onderzoek heeft gewezen op het belang van het meerijden van de instructeur met een examen (de leerlinge, met wie verzoeker had afgesproken dat hij niet zou meerijden, werd hierdoor onzeker); de leerlinge na afloop van het nader onderzoek heeft geadviseerd een rij-instructeur te nemen die - anders dan verzoeker - bereid is met haar examen mee te rijden.

Achtergrond

Reglement rijbewijzen (Amvb van 30 mei 1996, Stb. 377) Artikel 86:

"De aanvrager van een verklaring van rijvaardigheid, die binnen een tijdsbestek van vijf jaren tot vier maal toe ter zake van dezelfde rijbewijscategorie een mededeling heeft ontvangen dat hij niet aan de bij ministeriële regeling ten aanzien van die categorie vastgestelde eisen heeft voldaan, dient zich, indien hij een nieuwe aanvraag ter verkrijging van een verklaring van rijvaardigheid voor die rijbewijscategorie indient, te onderwerpen aan een nader onderzoek naar zijn rijvaardigheid." Artikel 87:

"Het nader onderzoek bestaat uit het afleggen van een rijproef ten overstaan van een door het CBR aangewezen rijvaardigheidsadviseur. (...)

Artikel 89:

"Indien de aanvrager naar het oordeel van de rijvaardigheidsadviseur bij het nader onderzoek voldoet aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen, reikt het CBR hem een verklaring van rijvaardigheid uit voor de rijbewijscategorie waarvoor de aanvrager aan die eisen heeft voldaan." Artikel 90:

"Indien de aanvrager naar het oordeel van de rijvaardigheidsadviseur bij het nader onderzoek niet voldoet aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen, adviseert de rijvaardigheidsadviseur de aanvrager omtrent de wijze waarop deze ten aanzien van die onderdelen waarop hij niet aan die eisen voldoet, zijn rijvaardigheid kan verbeteren."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken medewerker van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik. Tevens werd een verklaring afgenomen van verzoekers leerlinge. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De betrokken medewerker van het Bureau Nader onderzoek Rijvaardigheid deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen gaf aanleiding het verslag te wijzigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

1. Feiten

1.1. Op 23 maart 1998 onderwierp van een rijvaardigheidsadviseur van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid (verder: het BNOR) een leerlinge van verzoekers rijsschool (verder: de leerlinge) aan een zogeheten nader onderzoek naar de rijvaardigheid. De leerlinge kwam in het gezelschap van verzoeker naar het nader onderzoek. Verzoeker reed niet mee met het feitelijk nader onderzoek, dat bestaat uit het afleggen van een rijproef. De uitslag van het onderzoek was voor de leerlinge negatief. Verzoeker diende op dezelfde dag bij het BNOR een schriftelijke klacht in over de gang van zaken rond het nader onderzoek.

1.2. In reactie op de klacht deelde het hoofd van het BNOR verzoeker in een brief van 24 april 1998 het volgende mee:

"... Naar aanleiding van het onderzoek naar de rijvaardigheid van één van uw leerlingen, ingesteld door een rijvaardigheidsadviseur van ons bureau beklagt u zich over de wijze waarop de betreffende adviseur uw leerlinge heeft geadviseerd. Hij vertelde haar dat zij bang was en u werd erop gewezen dat het nut had om mee te rijden. Na het examen had hij u nogmaals gewezen op het nut van meerijden. Daarop had de adviseur de leerlinge geadviseerd een andere rijsschool te nemen. Hierop maakte u hem duidelijk er schoon genoeg van te hebben, (dat u; N.o.) er niet meer bij wilde zijn en dat u hem en wat hij deed kon missen als kiespijn. Vervolgens heeft hij uw leerlinge verschillende dingen in de mond willen leggen die door uw leerlinge werden bestreden. U wenst dat de betreffende adviseur nooit meer in de buurt van uw leerlingen komt. Gebruikelijk bij de behandeling van een klacht hebben wij ook de adviseur om diens lezing van het gebeurde verzocht. Deze

verklaarde dat hij op 23 maart 1998 een nader onderzoek heeft ingesteld naar de rijvaardigheid van uw leerlinge (...). Bij dit onderzoek had zij niet voldaan aan de wettelijke eisen van rijvaardigheid. In het kader van artikel 90 van het Reglement rijbewijzen heeft hij haar geadviseerd over de wijze waarop zij haar rijvaardigheid kan verbeteren. Bij de ontvangst van u en de kandidaat had u op geïrriteerde toon tegen de adviseur gezegd dat u problemen had met het CBR, zonder dit verder toe te lichten. Op zijn vraag of u met het examen zou meerijden, antwoordde zij dat zij dat graag wilde. Hierop had u heftig gereageerd door te roepen dat u niet wenste mee te rijden en dat u daarover met het CBR ook nog niet het laatste woord had gesproken. De kandidaat was hierdoor onrustig geworden en de sfeer was gespannen geworden. De adviseur heeft vervolgens getracht uit te leggen wat het nut van meerijden was. Hij heeft u erop gewezen dat uw leerlinge er duidelijk behoefte aan had. Toen de adviseur na afloop uw leerlinge de uitslag meedeelde, had u daarop te kennen gegeven het niet eens te zijn met de uitslag. Ook de kandidaat was het met de uitslag niet eens. Wederom heeft de adviseur gesproken over meerijden door onder andere op te merken dat als u was meegereden u zelf de gemaakte fouten had kunnen constateren. U reageerde hierop zeer boos met de woorden: "Ik wil dat jij je mond houdt over dat meerijden." Hierop heeft hij de kandidaat erop gewezen dat, wanneer zij wil dat de opleider de rijproef bijwoont en deze dat blijft weigeren, zij een andere opleider kan zoeken. U had hierop boos gereageerd in de veronderstelling dat hij dat advies niet mocht geven. De adviseur heeft u gewezen op de aan het geven van advies ten grondslag liggende bepalingen. De adviseur ontkent dat hij de kandidaat uitspraken in de mond heeft willen leggen. Zeker heeft hij niet gezegd dat u haar niet goed voorbereidt. Hij heeft haar er wel op gewezen dat de opleider de kandidaat niet moet laten zwemmen door pertinent te weigeren een rijproef bij te wonen en vervolgens achteraf een dusdanig negatief commentaar op de uitslag te geven dat de kandidaat gaat twijfelen van die uitslag en de kwaliteit van het nader onderzoek. Tot zover het commentaar van de adviseur. Zoals eveneens gebruikelijk is bij de behandeling van een klacht heeft de heer (...), één van de coördinatoren van ons bureau en als zodanig belast met de behandeling van klachten, op 10 april 1998 met u een telefonisch onderhoud gehad. In dit gesprek wilde hij u op de hoogte brengen van de rapportage van de adviseur. U verklaarde daar niet van te willen horen en dat datgene wat u met uw kandidaat had opgebouwd om een goed nader onderzoek af te leggen, door de opstelling van de adviseur was afgebroken. Verder verklaarde u dat u van tevoren had afgesproken het praktijkgedeelte niet bij te wonen. U bleef bij uw mening dat de adviseur niet het recht had om uw leerlinge te adviseren naar een andere rijsschool te gaan. (De coördinator; N.o.) heeft voorgesteld een gesprek met de adviseur te hebben en de kwestie uit te praten. Ook daar had u geen behoefte aan en u wilde in de toekomst niet meer met die adviseur werken. Tot zover het gesprek tussen u en (de coördinator; N.o.). Concluderend kunnen wij stellen dat de meningen uiteen lopen. In elk geval is het zo dat de adviseur op basis van artikel 90 van het Reglement rijbewijzen bevoegd is om een kandidaat advies te geven waarmee deze zijn of haar rijvaardigheid kan verbeteren. De strekking van dit artikel is het geven van een mogelijkheid om de kandidaat tot een voldoende prestatie te laten komen; het belang van de kandidaat staat

hierbij voorop. Indien een kandidaat een betere prestatie zou kunnen leveren door de steun van het door de opleider bijwonen van het praktijkgedeelte is dit een legaal advies. Gezien het vorenstaande achten wij uw klacht niet terecht. Daar u geen behoefte heeft aan een gesprek met de adviseur zijn wij niet in staat om de verstoorde relatie tussen u en de adviseur te normaliseren. Reden waarom wij indeling van uw leerlingen bij deze adviseur zoveel mogelijk trachten te voorkomen."

2. Standpunt van verzoeker

2.1. Het standpunt van verzoeker is in het kort weergegeven in de klachtformulering onder **KLACHT**.

2.2. In zijn verzoekschrift wees verzoeker er op dat het antwoord op zijn klachtbrief - en meer in het bijzonder de daarin opgenomen lezing van de betrokken rijvaardigheidsadviseur - volgens hem diverse onjuistheden bevatte. Verzoeker liet onder meer weten dat zijn leerlinge - anders dan de rijvaardigheidsadviseur had gesteld - niet had aangegeven dat zij wilde dat verzoeker mee zou rijden met het nader onderzoek. Verder merkte verzoeker onder andere het volgende op:

"Men wil mij verplichten om mee te rijden, dit ben ik nimmer verplicht. De rijvaardigheid wordt niet verbeterd door het meerijden van de instructeur, dat moet voor de rijproef gebeuren. Bij (de leerlinge; N.o.) was het goed doorgenomen dat ik niet mee zou gaan. Zowel (de leerlinge; N.o.) als ikzelf zijn onfatsoenlijk behandeld door een incompetent adviseur van het B.N.O.R. En het onderzoek lijkt op een slager die zijn eigen vlees moet afkeuren en dat zeker niet zal doen. Over het meerijden tijdens het afleggen van rijproeven, kan ik U het volgende mededelen:

Sinds 20 jaar heb ik een rij school, hoofdzakelijk voor rijbewijs B. Acht jaar ben ik bijna met iedere leerling meegereden, de laatste 12 jaar ben ik met niemand meegereden. Ik heb nog NOOIT het nut ontdekt van het meerijden ook al beweert het B.N.O.R. dat de leerling dan een betere prestatie zou neerzetten; dit is van persoon tot persoon verschillend. Bij de desbetreffende deskundige zijn al meer kandidaten van mij bekeken en toen ben ik ook niet meegereden. Ik begrijp de plotselinge commotie niet, want daarvoor heeft de deskundige ook niet moeilijk gedaan. Bij (de leerlinge; N.o.) was dit zeker niet het geval daar ik haar het vertrouwen had gegeven dat zij dit zelf zou kunnen volbrengen en zij was het er volledig mee eens. De zelfingenomen, arrogante en onbekwame adviseur van het B.N.O.R. heeft binnen enkele minuten dat vertrouwen, nog voor (de leerlinge; N.o.) ook maar 1 meter gereden had, in de grond geboord. Hij heeft bij (de leerlinge; N.o.) ingespeeld op haar onzekerheden."

3. Standpunt van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

3.1. In reactie op de klacht deelde het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen onder meer het volgende mee:

"Het meerijden van de instructeur tijdens examens is een zaak van vrijwilligheid: zowel de kandidaat, de rij-instructeur als de examinerator kunnen erom vragen. De beweegredenen om zulks te verzoeken verschillen evenwel:

De rij-instructie is primair gebaat met het ervaren hoe de examenkandidaat op de

verschillende examen items presteert teneinde aan de zwakkere prestatie naderhand extra gerichte nazorg te kunnen geven (educatief doel). De kandidaat, uiteraard ook gebaat bij het effect, zoals dat hierboven ten aanzien van de instructeur beschreven is, zal veeleer een psychologisch effect nastreven: de vertrouwde aanwezigheid van de opleider zal de aanwezigheid van de onbekende examiner minder streng, minder dringend maken. Met name voor nerveuze kandidaten geldt dit. De examiner zal de aanwezigheid van de instructeur met name dan welkom achten wanneer er een meer gecompliceerde uitslag (veel zwakke items) in korte tijd aan de kandidaat moet worden gegeven of wanneer de kandidaat "dichtslaat" of anderszins niet goed aanspreekbaar is over het gepresteerde. De ongelukkige communicatie bij de uitslag zal dan gecompenseerd worden door de uitslag achteraf door de instructeur. Hoewel de beweegredenen verschillen is er dus een gemeenschappelijk belang bij "meerijden". Uit dien hoofde acht het CBR het juist wanneer het positieve belang van meerijden bij gelegenheid naar voren wordt gebracht. Bij voorbeeld is het aanvaardbaar dat de examiner voorafgaande aan het examen bij de instructeur en/of de leerling (bij voorkeur zonder beïnvloeding over een weer) informeert naar het standpunt over meerijden hoewel formeel het zo is geregeld dat de leerling erom moet vragen. Deze aanvaardbaarheid is des te groter indien het gaat om een examen bij het BNOR. Dat is immers het examen van de kandidaat die "moeilijker dan gemiddeld" slaagt. Tot zover het beleid met betrekking tot meerijden bij het examen. Daarnaast geldt vanzelfsprekend de algemene norm dat men als examiner alles moet nalaten wat de kandidaat in ongunstige zin kan beïnvloeden, bij voorbeeld nervositeit opvoeren, onduidelijkheid laten ontstaan over exameninhoud, relationele misverstanden scheppen. De doelstelling is dat de kandidaat zo onbevangen mogelijk aan het examen begint en dit aflegt in een ontspannen sfeer. De gebeurtenissen rondom het examen van (de kandidaat; N.o.) op 23 maart 1998 zijn in de lezing van klager en de lezing van de examiner gerapporteerd in brieven van 23 maart 1998 en 4 mei 1998 aan de Nationale ombudsman respectievelijk een rapport dd. 5 april van (de rijvaardigheidsadviseur; N.o.) en de brief van 24 april 1998 aan klager. Beide lezingen stemmen overeen op het onderdeel: "uitnodiging aan de kandidaat om de instructeur te laten meerijden". Naar het oordeel van CBR, zoals hierboven reeds aangegeven, is hier sprake van een gebruikelijke en open vraag aan belanghebbenden. Verschil is er over het onderdeel: "beantwoording van die vraag". De examiner stelt dat de candidate antwoordde dat zij dat graag wilde terwijl de lezing van de klager is dat de candidate dat niet wilde. Volgens de examiner reageerde klager heftig op de vraag en riep deze dat hij daarover met CBR ook nog niet het laatste woord had gesproken. Deze uitspraken zijn door klager bestreden door ze als leugen te kwalificeren. Klager laat evenwel na aan te geven wat dan wel gezegd zou zijn over en weer terwijl klager wel van oordeel is dat het vertrouwen van candidate al vóór het examen "in de grond geboord" is. Vooralsnog heeft CBR geen reden om te twifelen aan de lezing van de examiner. Nadat het examen was uitgereden ontstond - in beide lezingen vastgesteld - opnieuw een discussie, onder andere over het meerijden. Door de examiner gesteld, en door klager niet gemotiveerd bestreden, is dat nadat de negatieve uitslag aan candidate was medegedeeld, de rij-instructeur zou hebben gezegd: "daar ben ik het niet mee eens".

De examiner heeft er op gewezen dat het constateren of fouten al of niet gemaakt worden/zijn alleen mogelijk is indien wordt meegereden. In het kader van de beantwoording van de stelling "daar ben ik het niet mee eens" is deze benadering door de examiner volstrekt passend. Tenslotte heeft de examiner nog de kandidate erop gewezen dat zij een andere opleider kan zoeken. Vanuit een zekere betrokkenheid van de examiner bij een kandidate is verklaarbaar dat de examiner dit advies heeft gegeven. Het CBR staat daar in het algemeen ook achter. Gezien het feit dat zowel vóór het examen als na het examen een gespannen situatie tussen rij-instructeur en examiner ontstond kan achteraf geconstateerd worden dat het diplomatieker was geweest als de examiner niet op het meerijden was ingegaan en zeker het zoeken van een andere rijsschool niet had aangevoerd. Naar de mening van het CBR kan de klacht op dit punt als terecht worden gezien. Inmiddels heeft het hoofd van de divisie BNOR contact opgenomen met de betreffende examiner en hem op dit punt gewezen."

3.2. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen voegde bij de reactie een kopie van de rapportage, die de betrokken rijvaardigheidsadviseur naar aanleiding van de klacht van verzoeker richtte aan de coördinator van het BNOR. Voor zover van belang vermeldt de rapportage het volgende:

"Algemene informatie: Op 23 maart 1998 heb ik een nader onderzoek ingesteld naar de rijvaardigheid van kandidaat (...) zoals dat is voorzien in het Reglement rijbewijzen. Zoals bekend richt dit onderzoek zich met name op het achterhalen van de oorzaken van het niet slagen voor het standaard rijexamen. Bij het nader onderzoek voldeed kandidaat niet aan de bij ministeriële regeling vastgelegde eisen. Overeenkomstig het gestelde in artikel 90 R.R. (Reglement rijbewijzen; N.o.) heb ik kandidaat geadviseerd over de wijze waarop zij haar rijvaardigheid kan verbeteren. Zakken voor het standaard rijexamen kan blijkens evaluaties van de examenresultaten in de meeste gevallen worden toegeschreven aan onvoldoende voorbereiding op het examen (de kandidaat vat het examen te licht op), een slechte rijopleiding of examenzenuwen. Uit het onderzoek bleek mij dat o.a. dat kandidaat last had van "examenzenuwen" en dat zij graag wilde dat haar rijopleider met de rijproef meereed. De rijopleider bleek daartoe nog nooit bereid te zijn geweest en weigerde ook dit maal mee te rijden. In mijn adviestaak, zoals bedoeld in "Het nader onderzoek na 1 juni 1996" heb ik derhalve ook geadviseerd omtrent de keuze van de rijsschool. Inhoud klacht: Klager schrijft dat: "Mijn kandidaat werd verteld dat zij bang was, en ik werd erop gewezen dat het nut had om mee te rijden, terwijl mijn kandidaat en ikzelf (de rijvaardigheidsadviseur; N.o.) duidelijk verteld hadden dat wij dat niet wilden". Antwoord: Tijdens de ontvangst gaf klager op geïrriteerde toon te kennen dat hij "problemen had met het CBR", zonder dit nader toe te lichten. Op mijn vraag of klager met kandidaat mee wilde rijden, gaf kandidaat aan dat zij dat graag wilde. Klager reageerde heftig en riep dat hij niet mee wilde rijden en dat hij daarover met het CBR ook nog niet het laatste woord had gesproken. Kandidaat werd door zijn gedrag onrustig en er ontstond een gespannen sfeer. Ik vertelde klager dat zijn uitlatingen wel erg negatief klonken en probeerde hem uit te leggen wat het nut is van meerijden in het algemeen en voor zijn kandidaat in het bijzonder. Ik wees hem erop dat kandidaat meerdere malen had kenbaar gemaakt dat zij

er duidelijk behoefte aan had dat hij zou meerijden. Zij vertelde o.a. dat zij zijn steun al eerder had gemist tijdens haar vier eerdere rijexamens bij het CBR. Klager bleef echter bij zijn weigering. Na de rijproef kwam klager weer bij kandidaat en mij aan tafel zitten. Toen ik de uitslag bekend maakte gaf klager onmiddellijk te kennen het niet eens te zijn met de uitslag door op te merken: "Dat bestaat niet". Ook kandidaat gaf te kennen niet met de uitslag eens te zijn. Ik heb hen er beiden op gewezen dat de opleider door zowel mij als kandidaat meerdere malen verzocht is de rijproef bij te wonen, doch dat klager daarvan geen gebruik heeft willen maken. Verder merkte ik op dat, wanneer klager wel was meegereden, hij zelf de gemaakte fouten had kunnen constateren. Klager reageerde hierop zeer boos en zei: "Ik wil dat jij je mond houdt over dat meerijden." Gegeven advies: Ik heb kandidaat erop gewezen dat, wanneer zij wil dat de rijopleider de proef bijwoont en deze dat blijft weigeren, zij een andere opleider kan zoeken. Klager reageerde hier zeer boos op en verkeerde in de veronderstelling dat ik een dergelijk advies niet mocht geven. Ik heb klager verwezen naar het gestelde in artikel 90 RR en het gestelde op blz. 4 "Het nader onderzoek na 1 juni 1996" en vervolgens mijn advies aan de kandidaat herhaald. Dat ik (de kandidate; N.o.) verschillende dingen in de mond heb willen leggen is onjuist. Zeker heb ik niet gezegd: "hij bereidt je niet goed voor". Ik heb kandidaat er wel op gewezen dat de rijopleider een kandidaat niet moet laten "zwemmen" door pertinent te weigeren een rijproef bij te wonen en vervolgens en achteraf een dusdanig negatief commentaar op de uitslag van het onderzoek te geven dat kandidaat gaat twifelen aan de juistheid van die uitslag en de kwaliteit van het nader onderzoek."

4. Standpunt van de betrokken medewerker van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid

In reactie op de klacht van verzoeker verwees de betrokken rijvaardigheidsadviseur naar het rapport dat hij had opgesteld naar aanleiding van verzoekers klacht bij het BNOR (zie hiervoor onder 3.2.).

5. Verklaring van de leerlinge

Van de leerlinge werd de volgende schriftelijke en ondertekende verklaring ontvangen: "...Mijn naam is mevrouw (...). Op 23 maart 1998 heb ik rijexamen gedaan bij het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid. Ik herinner mij dit goed. Ik was daar met mijn instructeur (verzoeker; N.o.). Eerst heeft de examiner enkele theorievragen gesteld. Hij maakte een tekening van een kruispunt. Hij vroeg me hoe ik dat kruispunt zou benaderen. Ik zei: "voorzichtig, ik zou vaart minderen". Hij zei dat dit niet nodig was. Hij zei tot drie keer toe dat ik bang was. Hij bleef hierop doorhameren. Daarna vroeg hij mij of ik wilde dat de instructeur zou meerijden. Ik zei: "nee, mijn instructeur heeft mij alle vertrouwen gegeven dat ik het examen alleen aankan". Vervolgens zijn wij gaan rijden. Na afloop van het examen zei de examiner dat ik fouten had gemaakt. Hij begon weer over het meerijden van de instructeur en adviseerde mij in het bijzijn van (verzoeker; N.o.) een andere rijsschool te nemen. (Verzoeker; N.o.) zei: "ik hoef hier niet bij te zijn". Hij vertrok. De examiner zei nog: "de instructeur heeft u laten zwemmen". Ik vind dat de examiner niet heeft gedaan wat van hem verwacht kon worden, namelijk mij op mijn gemak stellen. Door de examiner was er al voor het examen een gespannen situatie ontstaan. Van mij hoefde

(verzoeker; N.o.) niet mee te rijden met het examen. Nogmaals, (verzoeker; N.o.) had mij alle vertrouwen gegeven. Ik heb ook nooit tegen de examinerator gezegd dat (verzoeker; N.o.) moest meerijden. Dat weet ik heel zeker. Door de gang van zaken op 23 maart 1998 had ik mijn vertrouwen in de examineratoren verloren. Ik ben daarna nog één keer gezakt voor het nader onderzoek rijvaardigheid. (Verzoeker; N.o.) is mijn instructeur gebleven. Overigens ben ik inmiddels wel geslaagd."

Beoordeling

1. Verzoeker, een rijsschoolhouder, klaagt er over dat een rijvaardigheidsadviseur van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid (BNOR) van het Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR) te Rijswijk hem, vóór aanvang van het nader onderzoek (zie **ACHTERGROND**) dat op 23 maart 1998 werd afgenomen van één van zijn leerlingen, heeft gewezen op het belang van het meerijden van de instructeur met het nader onderzoek. Volgens verzoeker maakte de rijvaardigheidsadviseur de leerlinge daardoor onzeker. Verzoeker merkte op dat hij met de leerlinge had afgesproken dat hij niet zou meerijden. Verzoeker klaagt er tevens over dat de betrokken rijvaardigheidsadviseur zijn leerlinge na afloop van het nader onderzoek heeft geadviseerd om een andere rij-instructeur te nemen.
2. De betrokken rijvaardigheidsadviseur liet weten dat de leerlinge vóór aanvang van het nader onderzoek had aangegeven het op prijs te stellen dat de rij-instructeur zou meerijden. Dit was de reden waarom hij verzoeker had gewezen op het nut van het meerijden. De rijvaardigheidsadviseur deelde verder mee dat hij na afloop van het nader onderzoek het betwiste advies aan de leerlinge had gegeven, in verband met de weigering van verzoeker om, ondanks herhaalde verzoeken van hem en van de leerlinge, de rijproef bij te wonen. De rijvaardigheidsadviseur achtte zijn advies in overeenstemming met artikel 90 van het Reglement rijbewijzen. In dat artikel is bepaald dat de rijvaardigheidsadviseur een kandidaat, die volgens hem niet aan de gestelde vereisten voldoet, adviseert over de wijze waarop deze zijn rijvaardigheid kan verbeteren.
3. Volgens verzoeker had de leerlinge niet aangegeven het op prijs te stellen dat hij met de rijproef zou meerijden. De leerlinge bevestigde dit. Gezien de verklaring van de leerlinge moet de lezing van verzoeker op dit punt aannemelijker worden geacht, dan de lezing van de rijvaardigheidsadviseur.
4. Het CBR liet weten dat het, zeker bij het BNOR, in beginsel aanvaardbaar is dat de examinerator voorafgaande aan het examen bij de instructeur of de leerling informeert naar het standpunt over meerijden. Het CBR achtte het tevens verklaarbaar dat de examinerator de leerlinge er op had gewezen dat zij had geadviseerd om een andere rijsschool kon zoeken, en gaf aan daar in het algemeen ook achter te staan.
5. Het CBR liet verder weten dat van een examinerator mag worden verwacht dat hij alles nalaat dat een kandidaat in ongunstige zin kan beïnvloeden. Het CBR deelde mee dat het - gezien het feit dat zich vóór en na het examen een gespannen situatie voordeed - in dit geval diplomatieker was geweest indien de examinerator niet was ingegaan op het meerijden

van de instructeur en zeker het zoeken van een andere rijsschool niet had aangevoerd.

6. Het CBR kan in dit standpunt worden gevolgd, te meer daar moet worden aangenomen dat de leerlinge niet had gevraagd om het meerijden van de instructeur. Door verzoeker in het bijzijn van de leerlinge te wijzen op het belang van het meerijden en door de leerlinge er op te wijzen dat zij gelet op de weigering van verzoeker om mee te rijden een andere opleider kon zoeken, heeft de betrokken rijvaardigheidsadviseur onder de gegeven omstandigheden niet de vereiste professionaliteit getoond. Dat een rijvaardigheidsadviseur op grond van artikel 90 van het Reglement rijbewijzen een leerling kan adviseren over het verbeteren van diens rijvaardigheid, doet daar niet aan af. De onderzochte gedraging van het BNOR is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid te Rijswijk, die wordt aangemerkt als een gedraging van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen te Rijswijk, is gegrond.